МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
ректор ОНТУ
_____ Лариса ІВАНЧЕНКОВА
05.01 2026 р.

КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНИХ ТА ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ НАУК

ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ СТАРШОГО ВИКЛАДАЧА

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Старший викладач кафедри комп'ютерних та фізико-математичних наук (далі кафедра) призначається і звільняється з посади наказом ректора за погодженням завідувача кафедри за підсумками конкурсного відбору згідно з Положенням про проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Одеського національного технологічного університету, відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» і безпосередньо підпорядковується завідувачу кафедри.

1.2. Старший викладач кафедри повинен досконало знати і уміти проводити лекційні заняття, проводити лабораторні та практичні заняття, семінари та консультування, долучатися сумісно з доцентом або професором кафедри до керівництва практиками здобувачів вищої освіти.

1.3. Старший викладач кафедри повинен досконально знати дисципліни, з яких він проводить заняття зі здобувачами освіти та правила охорони праці і пожежної безпеки, яких повинні додержуватися старший викладач і особи, що навчаються.

1.4. У своїй роботі старший викладач кафедри керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про охорону праці», «Про наукову і науково-технічну діяльність», іншими нормативно-правовими актами України, Статутом ОНТУ, Колективним договором, наказами і розпорядженнями ректора, розпорядженнями проректорів, завідувача кафедри Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про тьюторів, Положенням про інститут культури та мистецтв ОНТУ, Положенням про інститут кураторів ОНТУ, Положенням про дистанційне навчання в ОНТУ, Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників ОНТУ, Положенням про методичну діяльність науково-педагогічних та педагогічних працівників, Положенням про надання навчальній літературі грифа Вченої Ради Одеського національного технологічного університету, Положенням про

проведення підсумкового семестрового контролю в дистанційному режимі, Порядком обліку виконання навчального навантаження під час здійснення навчального процесу в дистанційному режимі, Порядком розташування, збереження та доступності навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни, Положенням про організацію дипломного проєктування в Одеському національному технологічному університеті, Положенням про надання здобувачам вищої освіти платних послуг у сфері освітньої діяльності, які проводяться факультативно понад обсяги, встановлені навчальними планами, Положенням про порядок розробки та затвердження навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра у Одеському національному технологічному університеті, Положенням про організацію і проведення практичної підготовки здобувачів освіти ОНТУ, Положенням про проведення всеукраїнської студентської олімпіади в ОНТУ, Положенням про Всеукраїнські Олімпіади Одеського національного технологічного університету для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти, Положенням про рейтингову систему оцінки діяльності науково-педагогічних працівників одеського національного технологічного університету, Положенням про запобігання конфлікту інтересів в освітньому процесі Одеського національного технологічного університету, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Одеського національного технологічного університету, Кодексом академічної доброчесності Одеського національного технологічного університету, рішеннями Вченої ради ОНТУ, ректорату, навчальними планами і програмами, індивідуальним планом роботи, розкладом занять і графіком навчального процесу, Правилами внутрішнього розпорядку в університеті та цією Посадовою інструкцією.

1.5. Конкретна робота старшого викладача визначається індивідуальним планом роботи, який кожний старший викладач складає на навчальний рік і затверджує у завідувача кафедри.

2. ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ

2.1. Завдання:

2.1.1. Здійснює освітню та організаційну роботу, проводить практичні та лабораторні заняття з відповідної навчальної дисципліни, курсу, факультативів.

2.1.2. Приймає участь у впроваджені в освітній процес сучасні інноваційні методи, формує у здобувачів освіти навички творчого, самостійного підходу до освоєння теоретичного матеріалу (ділові ігри, дискусії, методи розвивального навчання тощо), застосовує сучасні новітні знання з педагогіки, психології, забезпечує поглиблене вивчення теоретичного матеріалу шляхом практичних і лабораторних занять.

2.1.3. Приймає участь у розробці та оновлює навчальні програми та силабуси дисциплін, що викладає, організовує інтегрування нових наукових даних у зміст навчальної дисципліни вчасно.

2.1.4. Організовує та забезпечує контроль самостійної роботи здобувачів

освіти, аналізує їх успішність.

2.1.5. Забезпечує засвоєння матеріалу здобувачами освіти на високому рівні якісної успішності.

2.1.6. Бере участь у науково-освітній діяльності ОНТУ, науково-методичній роботі кафедри, науково-дослідній роботі кафедри (виконує науково-дослідні роботи).

2.1.7. Контролює виконання здобувачами освіти вимоги з охорони праці та техніки безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.

2.1.8. Разом з доцентами, професорами кафедри бере участь в організації дипломного проєктування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2.1.9. Бере участь в рамках наукових досліджень кафедри у семінарах, нарадах і конференціях, інших заходах ОНТУ

2.1.10. Бере участь у роботі Інституту кураторів ОНТУ та Інституту культури та мистецтв ОНТУ.

2.1.11. Бере участь у акредитації освітніх програм, освітні компоненти яких забезпечуються кафедрою.

2.1.12. Бере участь у підготовці підручників, посібників, монографій, навчально-методичних матеріалах, наукових публікацій, зокрема, що входять до баз цитування SCOPUS, Web of Science.

2.1.13. Приймає участь у реконструкції діючих та створенням нових стендів навчальних лабораторій кафедри.

2.1.14. Бере участь в залученні спонсорських коштів для розвитку матеріально-технічної бази кафедри.

2.1.15. За дорученням завідувача кафедри організовує співпрацю з фаховими коледжами, загальноосвітніми закладами та закладами професійно-технічної освіти.

2.1.16. Бере участь у профорієнтаційних заходах кафедри.

2.1.17. Забезпечує наявність та підтримання власного рівня наукової та професійної активності у відповідності до кадрових вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365 (із змінами)).

2.2. Обов'язки:

2.2.1 Постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію.

2.2.2. Виконувати освітню програму для досягнення здобувачами освіти передбачених нею результатів навчання.

2.2.3. Сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я.

2.2.4. Поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу.

2.2.5. Настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу то

суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства.

2.2.6. Формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

2.2.7. Виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України і дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природною середовища.

2.2.8. Формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами.

2.2.9. Захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності дискредитації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території ОНТУ алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам.

2.2.10. Забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньої програмі за спеціальністю згідно вимог стандарту вищої освіти та вимог до акредитації спеціальностей; провадити наукову діяльність.

2.2.11. Дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ОНТУ, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України.

2.2.12. Додержуватися законів, інших нормативно-правових актів, Статуту ОНТУ та Правил внутрішнього розпорядку ОНТУ, виконувати свої посадові завдання та обов'язки.

2.2.13. Дотримуватися в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності, що передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.2.14. Розвивати в осіб, які навчаються в ОНТУ, самостійність, ініціативу, творчі здібності.

2.2.15. Своєчасно оновлювати інформацію у наукових профілях міжнародних наукометричних систем, зокрема ORCID, ResearcherID, GoogleScholar.

2.2.16. Своєчасно представляти дані з наукової активності, зокрема до

Координаційного центру видань ОНТУ та аналітично інформаційного і організаційного сектору науково-дослідних робіт та у систему рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників.

2.2.17. За рішенням кафедри можуть встановлюватися відповідно до законодавства Статуту ОНТУ та Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (далі – ліцензійні умови), затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, додаткові вимоги до осіб, які можуть займати посади науково-педагогічних працівників.

3. ПОВИНЕН ЗНАТИ

Старший викладач кафедри демонструє успішне володіння повним набором сучасних знань:

3.1. З предметної області, до якої належить навчальна дисципліна, в необхідному обсязі;

3.2. Вимог до результатів навчання з навчальної дисципліни, передбачених освітньою програмою;

3.3. Вимог до структури та змісту силабусу (навчальної програми) навчальної дисципліни;

3.4. Вимог та підходів до розроблення навчальних і методичних матеріалів;

3.5. Нових наукових досягнень та тенденцій розвитку предметної області, до якої відноситься навчальна дисципліна;

3.6. Вимог внутрішньої системи забезпечення якості в ОНТУ;

3.7. Правил та форм організації освітнього процесу ОНТУ;

3.8. Особливостей організації освітнього процесу для різних форм здобуття вищої освіти;

3.9. Видів навчальних занять;

3.10. Сучасних методів і технологій викладання, що можуть використовуватися для відповідної навчальної дисципліни;

3.11. Методів і способів організації індивідуальної та групової роботи здобувачів освіти під час навчання;

3.12. Знань вікової психології, педагогіки та андрагогіки в необхідному обсязі;

3.13. Правил безпеки при проведенні навчальних занять з навчальної дисципліни;

3.14. Методів і способів ефективної комунікації;

3.15. Методів здійснення індивідуального супроводу, наставництва, менторства;

3.16. Методів і технологій оцінювання результатів навчання;

3.17. Вимог і правил дотримання академічної доброчесності згідно Кодексу академічної доброчесності в ОНТУ;

3.18. Методів збору інформації, її узагальнення, структурування, систематизації;

3.19. Методології і методів дослідження/реалізація творчих проєктів;

3.20. Методів аналізу, оцінювання та синтезу інформації;

3.21. Вимог до звіту, статті, монографії/презентації творчого проекту;

3.22. Методів підготовки доповідей та презентацій/художні засоби презентації творчих проектів;

3.23. Стратегії розвитку ОНТУ та його місію;

3.24. Законодавства з питань вищої освіти, плани і положення ОНТУ;

3.25. Стратегічних документів професійних об'єднань;

3.26. Правил ділового мовлення, етику професійного спілкування;

3.27. Загальних вимог до організації і проведення відповідних наукових, освітніх заходів;

3.28. Методів управління проектами;

3.29. Вимог і правил дотримання академічної доброчесності;

3.30. Вимог до наукової, творчої роботи здобувачів освіти;

3.31. Сучасного стану і результатів актуальних досліджень/творчих проектів, у відповідній галузі, сфері.

4. ПРАВА

Старший викладач кафедри має право:

4.1. На академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі.

4.2. На академічну мобільність для провадження професійної діяльності.

4.3. На розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

4.4. На захист професійної честі та гідності.

4.5. Брати участь в управлінні ОНТУ, у тому числі обирати та бути обраним до вищого органу громадського самоврядування, Вченої ради ОНТУ чи її структурного підрозділу.

4.6. Обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість освітнього процесу.

4.7. На забезпечення створення відповідних умов праці, підвищення свого професійного рівня, організацію відпочинку та побуту, встановлених законодавством, нормативними актами ОНТУ, умовами індивідуального трудового договору та Колективного договору.

4.8. Безоплатно користуватись бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою ОНТУ та послугами її структурних підрозділів.

4.9. На захист права інтелектуальної власності.

4.10. На підвищення кваліфікації та стажування не рідше одного разу на п'ять років.

4.11. Одержувати житло, у тому числі службове, в установленому законодавством порядку.

4.12. Отримувати пільгові довгострокові кредити на будівництво (реконструкцію) і придбання житла в установленому законодавством порядку.

4.13. Брати участь в об'єднаннях громадян.

4.14. На соціальне та пенсійне забезпечення в установленому законодавством порядку.

4.15. На вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку.

4.16. На доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності.

4.17. На відзначення успіхів у своїй професійній діяльності.

4.18. На справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності.

4.19. На індивідуальну освітню (наукову) діяльність за межами ОНТУ.

4.20. На творчу відпустку.

4.21. На подовжену оплачувану відпустку.

5. КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ

5.1. Старший викладач кафедри повинен мати повну вищу освіту (магістр, спеціаліст).

5.2. Старший викладач кафедри повинен забезпечити виконання вимог пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365 (із змінами)).

5.3. Старший викладач кафедри повинен мати стаж науково-педагогічної роботи не менше 2 років.

5.4. Старший викладач кафедри повинен мати відповідний рівень володіння державною мовою, що засвідчується державним сертифікатом про рівень володіння державною мовою, або документом про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни).

5.5. Старший викладач кафедри повинен мати освітню та/або професійну відповідність освітнім компонентам, які планується викладати.

5.6. Старший викладач кафедри повинен відповідати вимогам даної Посадової інструкції.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Старший викладач кафедри несе відповідальність:

6.1. За неякісну підготовку фахівців зі свого напряму навчальної роботи і невідповідність її вимогам Державних стандартів освіти.

6.2. За небезпечне проведення освітнього процесу.

6.3. За незбереження життя і здоров'я здобувачів освіти та інших осіб, що

навчаються.

6.4. За невиконання або неналежне виконання завдань та обов'язків, що покладені на старшого викладача цією посадовою інструкцією.

6.5. За порушення академічної доброчесності старший викладач може бути притягнений до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

6.6. За дії (бездіяльність), що Законом України «Про освіту» визнані порушенням академічної доброчесності, професор може бути притягнутий до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

6.7. За невиконання Правил внутрішнього трудового розпорядку.

7. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ

Старший викладач кафедри свої завдання та обов'язки виконує в тісній взаємодії:

7.1. З завідувачем кафедри - зі всіх питань роботи старший викладач, як безпосередньо йому підпорядкований.

7.2. З професорами та доцентами кафедри - з питань науково-дослідної роботи здобувачів освіти на кафедрі, проведення проблемних лекцій, керівництва методичними семінарами тощо.

7.3 З іншими викладачами кафедри - з питань надання консультацій з освітньої, навчально-виховної роботи тощо.

7.4. З завідувачем лабораторії - з питань підготовки лабораторії до проведення занять, підготовки засобів навчання, роздавальних матеріалів, тощо, і надання допомоги в проведені занять.

7.5. З інженерами кафедри - з питань підготовки і поточного ремонту приладів, технічних засобів навчання для проведення занять.

7.6. З завідувачами інших випускаючих кафедр - з питань проведення професійно-направлених занять, одержання консультацій перед проведенням занять.

7.7. З гарантами відповідних освітніх програм – з питань надання консультацій з освітньої роботи.

8. ОХОРОНА ПРАЦІ

Старший викладач кафедри:

8.1 Є відповідальним за збереження життя і здоров'я здобувачів освіти під

час освітнього процесу.

8.2. Забезпечує проведення освітнього процесу, що регламентується законодавчими та нормативно-правовими актами з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

8.3. Організовує вивчення здобувачами освіти правил і норм з охорони праці, безпеки життєдіяльності.

8.4. Проводить інструктажі із здобувачами освіти:

- з охорони праці під час проведення трудового навчання і виробничої практики відповідно до Типового положення;
- з безпеки життєдіяльності під час проведення навчальних занять і поза навчальних заходів;
- вступний на початку навчального року-з реєстрацією вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти в журналі обліку навчальних занять;
- первинний, позаплановий, цільовий інструктажі - з реєстрацією в журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності.

8.5. Здійснює контроль за виконанням здобувачами освіти правил (інструкцій) з безпеки.

8.6. Проводить, профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед добувачів освіти під час освітнього процесу.

8.7. Проводить профілактичну роботу серед здобувачів освіти щодо вимог особистої безпеки у побуті (дії у надзвичайних ситуаціях, дорожній рух, участь у масових заходах, перебування в громадських місцях, на об'єктах мережі торгівлі тощо).

8.8. При настанні під час освітнього процесу нещасного випадку вживає заходів, передбачених Положенням про порядок розслідування нещасних випадків.

Завідувач кафедри комп'ютерних
та фізико-математичних наук Юлія ФЕДЧЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Голова ППО ОНТУ Дмитро СКРИПНИЧЕНКО

Начальник юридичного відділу Вадим СЕМЕНОВ

З посадовою інструкцією
ознайомлений
старший викладач кафедри комп'ютерних
та фізико-математичних наук Світлана БОЛТАЧ
«12» 01 2026 рік